

Брюксел, 25 юни 2025 г.
(OR. en)

6978/2/25
REV 2 ADD 1

Междуетноститутуционално досие:
2023/0234(COD)

ENV 145
COMPET 145
SAN 87
MI 136
IND 71
CONSOM 40
ENT 33
FOOD 15
AGRI 94
CODEC 242
PARLNAT

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

Относно: Позиция на Съвета на първо четене с оглед на приемането на
ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за
изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците

– Изложение на мотивите на Съвета

– Приета от Съвета на 23 юни 2025 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 5 юли 2023 г. Комисията представи на Съвета и на Европейския парламент предложение за целенасочено изменение на Директива 2008/98/ЕО (наричана по-долу Рамкова директива за отпадъците) с акцент върху предотвратяването и управлението на отпадъците в два сектора с голямо потребление на ресурси — текстила и храните. Предложението, което е част от документите, съставляващи Европейския зелен пакт, надгражда върху инициативите на Комисията, като Плана за действие относно кръговата икономика, стратегията „От фермата до трапезата“ и Стратегията на ЕС за устойчиви и кръгови текстилни изделия.
2. Проектът за директива се основава на член 192 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) (обикновена законодателна процедура).
3. В Европейския парламент за водеща комисия по досието беше определена комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (ENVI). Европейският парламент прие позицията си на първо четене на 13 март 2024 г.
4. Европейският икономически и социален комитет даде становището си на 25 октомври 2023 г.
5. На 12 юли 2023 г. Комисията представи на работна група „Околна среда“ законодателното си предложение и придружаващата го оценка на въздействието. Работна група „Околна среда“ продължи да разглежда предложението в рамките на общо осем заседания. На 25 март 2024 г. Съветът по околна среда проведе ориентационен дебат по целенасоченото изменение. Съветът прие общия си подход на 17 юни 2024 г.
6. Впоследствие на 22 октомври 2024 г. и 18 февруари 2025 г. бяха проведени две неформални политически тристранни срещи, в резултат на които Съветът и Европейският парламент постигнаха предварително споразумение. На 19 март 2025 г. Комитетът на постоянните представители потвърди компромисния текст, предварително договорен по време на неформалната тристранна среща от 18 февруари 2025 г.

7. Комисията ENVI на Европейския парламент гласува в подкрепа на същия компромисен текст на 18 март 2025 г. Впоследствие на 20 март 2025 г. председателят на комисията ENVI изпрати писмо до председателя на Комитета на постоянните представители, в което се посочва, че ако Съветът приеме позицията си на първо четене в съответствие с договореното предварително споразумение в неговата цялост, той ще препоръча на пленарната сесия на Парламента въпросната позиция на Съвета, след проверка от юрист-лингвистите, да бъде приета без изменения на второ четене.

II. ЦЕЛ

8. Общата цел на предложеното целенасочено изменение е двойна. Първо, по отношение на текстилните отпадъци предложението цели да се намали въздействието върху околната среда и климата, да се повиши качеството на околната среда и да се подобри общественото здраве, свързано с управлението на текстилните отпадъци в съответствие с йерархията на отпадъците. Второ, по отношение на хранителните отпадъци, предложението цели също да се намали въздействието на продоволствените системи върху околната среда и климата, свързано с образуването на хранителни отпадъци, да се предотврати допълнително образуването на хранителни отпадъци и по този начин да се повиши продоволствената сигурност.

III. АНАЛИЗ НА ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

9. Позицията на Съвета на първо четене съдържа елементи, по които съзаконодателите постигнаха споразумение.
10. По отношение на хранителните отпадъци съзаконодателите постигнаха предварително споразумение по следните основни елементи:
- i) Целите за намаляване на хранителните отпадъци представляват правно обвързващ инструмент за намаляване на хранителните отпадъци до 2030 г. Тяхното равнище – както за а) преработването и промишленото производство, така и за б) търговията на дребно и потреблението, включително в ресторантите, заведенията за обществено хранене и домакинствата – остава на равнищата, посочени в предложението на Комисията, съответно 10% и 30%. Референтният период за определяне на тези цели е средната годишна стойност между 2021 г. и 2023 г., което позволява на държавите членки да изключат 2020 г., когато образуването на хранителни отпадъци беше значително повлияно от пандемията от COVID. Допуска се обаче гъвкавост за използване на година преди 2021 г., ако са налични представителни данни и методика. Освен това се въвежда корекционен коефициент за отчитане на туризма, за да се помогне на държавите членки да постигнат целите за намаляване на хранителните отпадъци с оглед на въздействието на туризма върху образуването на хранителни отпадъци.

- ii) В прегледа, определен за 31 декември 2027 г., ще се оценяват целите за намаляване на хранителните отпадъци, определени за 2030 г. Клаузата за преглед включва и оценка на определянето на допълнителни цели за намаляване конкретно за 2035 г. и на разработването на корекционен коефициент за промените в равнищата на производство на храни, които оказват въздействие върху постижимостта на тези цели. В прегледа ще се оценява и ролята на първичното производство за намаляване на хранителните отпадъци.
11. По отношение на текстилните отпадъци съзакондателите постигнаха предварително споразумение по следните основни елементи:
- i) Микропредприятията са включени в обхвата, за да се гарантират еднакви условия на конкуренция и по-големи ползи за околната среда. С цел да се осигури на тези участници достатъчно време за подготовка, с текста приложимостта на задълженията, определени в директивата за микропредприятията, се отлага с 12 месеца след създаването на схемите за разширена отговорност на производителя.
 - ii) Крайният срок за прилагане на схемите за разширена отговорност на производителя е 30 месеца след влизането в сила. Предварителното споразумение предоставя на държавите членки възможността да обърнат внимание на практиките на свръхбърза и бърза мода, когато модулират таксите в рамките на схемите за разширена отговорност на производителя.
 - iii) Общата клауза за преглед е определена за 31 декември 2029 г. и включва както Рамковата директива за отпадъците, така и Директивата относно депонирането на отпадъци. В прегледа на Рамковата директива за отпадъците трябва да се оцени ефективността на финансовата и организационната отговорност по схемите за разширена отговорност на производителя, включително възможността за изискване на финансов принос от операторите, извършващи повторна употреба с търговска цел, възможността за определяне на цели за предотвратяване на отпадъците, събиране, подготовка за повторна употреба и рециклиране на текстилните отпадъци, както и възможността за въвеждане на предварително сортиране на смесени битови отпадъци.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Позицията на Съвета се базира на основната цел на предложението на Комисията и напълно отразява компромиса, постигнат при неформалните преговори между Съвета и Европейския парламент с подкрепата на Комисията.

Ето защо Съветът смята, че позицията му на първо четене представлява балансирано представяне на резултатите от преговорите. След като бъде прието, изменението на директивата ще улесни намаляването на въздействието върху околната среда и климата от текстилния и хранителния сектор в Съюза, като същевременно ще допринесе за по-кръгова и устойчива икономика.
